

36. ARMAGEDDON, A HATODIK CSAPÁS

Jel. 16,12-16.

I. Kétféle nézet

Az adventista próféciamagyarázók között általában kétféle nézet alakult ki már az adventmozgalom kezdetétől fogva. Ez a kétféle nézet az advent úttörők között két személy nevéhez kapcsolódik: az egyik James White, aki már 1862-ben megjelentette írását arról, hogy miként gondolja a hatodik csapás beteljesedését. A másik Uriash Smith, aki 1885-ben adta ki a már rendszerbe foglalt próféciai magyarázatát „Gondolatok a Dániel és a Jelenések könyve felett” címmel. Mindkét ember tekintélyes vezető egyéniség volt a fejlődő adventmozgalomban. Úgy tűnik, hogy ezen a területen teljesen ellentétes a próféciamagyarázatuk. Ez az ellentét azonban csak látszat, ami abból adódik, hogy mindkét személy más oldalról közelíti ezt a próféciai eseményt.

Már korábban is említettem, hogy egy-egy csapás nem szűnik meg akkor, amikor a következő csatlakozik hozzá. Ez azt jelenti, hogy a hatodik csapásnak is két periódusával kell számolnunk. Amikor elkezdődik a hatodik csapás, és amikor a hetedik csapás is hozzákapcsolódik. Míg Uriash Smith a hatodik csapás első szakaszára koncentrál, addig James White már arra figyel, amikor a hetedik csapással kiegészülve tombol a hatodik csapás. Ebből adódóan Uriash Smith egy valóságos háború kibontakozását helyezi magyarázata középpontjába. James White pedig egy lelki küzdelemre helyezi a hangsúlyt, ahol Jézus lép a színtérre, mint győzelmes hadvezér.

Ugyanakkor tíz pontban lehet összefoglalni azokat a szempontokat, ahol a kétféle nézet megegyezik egymással.

1. Ez lesz a föld történelmének legnagyobb ütközete.
  - Ez az esemény még a jövőben van.
2. Ez lesz „a mindenható Isten ama nagy napja” (14./b. vers)
3. A „nagy folyóvíz, az Eufrátes” (12. vers) jelképes fogalom.
4. A „három tisztátalan lélek” meghatározás alatt a Jelenések 12. és 13. fejezeteiben bemutatott három uralkodói irányszatot kell érteni.
5. A „három tisztátlan lélek” (13. vers) együttesen alkotja azt a szervezetet, amely a nemzeteket végső küzdelemre szólítja.
6. Az egybegyűjtő szervek, természetüknél fogva vallásos jellegűek, míg az egybegyűjtöttek politikai és katonai alakulatok.
7. Az ütközet előkészületei a hatodik csapás idején történnek, magát az ütközetet azonban a hetedik csapás ideje alatt vívják meg.
8. A föld valamennyi országának lakosa érintve lesz valamilyen módon ebben az ütközetben.

9. Az életben maradt szentek szemlélői lesznek ugyan ezeknek az eseményeknek, de közvetlenül nem vesznek részt abban.
10. E küzdelemnek Krisztus és a mennyei angyalok megjelenése vet véget.

II. Egy lelki küzdelem

Vannak, akik azt a nézetet képviselik, hogy ez a csapás egy lelki küzdelem lesz, amit az itt említett hármasszövetség indít. Ebben a küzdelemben a „*nagy Babilon*” név alatt egyesül az a „*három tisztátlan lélek*”, amelyekről a hatodik csapásban találunk utalást. A Babilon név itt is jelképes jelentéssel bír, miként az Eufrátes folyóra való hivatkozás. A Babilon név Isten népének mindenkori ellenségét jelöli, ebben az időben viszont a bukott kereszténység a és pogány vallások szövetségére vonatkozik. Az ellenfél pedig Isten népének maradéka, akik nem hajlandók ebbe az istenellenes szövetségbe belépni. Az ütközetet azonban a harmadik fél, „*a napkelet felől jövő királyok*” döntik el. Ezen királyok alatt „*a mennybéli fejedelemségeket*” gondolják, akik mint angyalok, Jézus Krisztussal jelennek meg az Ő dicsőséges visszajövele alkalmával.

Amikor azonban a sorrendiség vonatkozásában foglalkozunk a hét csapással, akkor ezt a fajta értelmezést nem lehet figyelembe venni. Nagyon erőltettnek tűnik az az elképzelés, hogy Jézus Krisztus visszajövetelének úgy készül el az útja, hogy egy földi uralkodó hatalomnak össze kell omlania. Már pedig a prófécia szerint a hatodik angyal azért tölti ki poharát a nagy folyóvízre, az Eufrátesre, és azért szárad ki annak vize, hogy „*a napkelet felől jövő királyoknak út készíttessék*” (12. vers). Ez az elgondolás – ha nem is közvetlenül, de közvetve igen –, azt sugallja, hogy Jézus uralomra jutása csak a földi hatalmak összeomlásának függvényében történhet meg.

Az a tény, hogy Jézus Krisztus dicsőséges visszajövele is napkelet felől fog bekövetkezni, még nem annak a bizonyítéka, hogy a napkelet felől jövő királyok megjelenése a második advent eseménye. Nagyon furcsa képet adnánk a második adventről, ha abban nem Jézus Krisztus megjelenését helyeznénk a középpontba, hanem az Őt kísérő angyalokat. Az Eufrátes kiszáradása nem jelentheti Babilon összeomlását, mert éppen Babilon hármasszövetsége serénykedik azon, hogy a föld királyait összegyűjtse. Babilon összeomlásáról majd csak a hetedik csapás beszél. Az Eufrátes kiszáradása azonban a hatodik csapás ideje alatt történik, és valamilyen másik eseményre vonatkozik.

III. A nagy folyóvíz kiszáradása

Mindkét nézet képviselői megegyeznek abban, hogy János apostol itt nem a betű szerinti Eufrátes folyó kiszáradására utal. Általános a megegyezés abban, hogy az Eufrátes folyó alatt azokat az embereket, illetve népeket kell érteni, akik a nagy folyó mentén élnek „*A vizek, amelyeket láttál, ahol a parázna ül, népek azok és sokaságok és nemzetek és nyelvek*” (17,15.).

János apostol jövendölései között már korábban is találkoztunk egy ilyen utalással: „*Oddd el azt a négy angyalt, a ki a nagy folyóvíznél, az Eufrátesnél van megkötve*” (9,14.). Abban az esetben ez a meghatározás az Eufrátes mentén élő népeket, illetve országokat jelentette. Ugyanakkor az ott adott prófécia már be is teljesedett, és a beteljesedés visszaigazolta az értelmezés helyességét. A jelen esetben sem indokolja semmi azt, hogy az „*Eufrátes*” azonosítását másként kellene megközelíteni.

Bár az „*Eufrátes*” meghatározás nem jelenti azt, hogy a betű szerinti folyót kell érteni alatta, mégis bizonyos értelemben egy földrajzi meghatározást ad. Azt a földrajzi területet jelenti, illetve azokat a népeket, amelyek azon a területen élnek, amelynek területen végigfolyik ez a folyó. Ezt a területet több mint ezer éven át a szaracénok uralták. Majd az Ottomán, illetve a török uralom következett. Napjainkban még nagyrészt az Iraki kormány tartja fennhatósága alatt.

Arra vonatkozóan is megoszlanak a vélemények, hogy mit kell érteni a folyó kiszáradása alatt. A múlt próféciamagyarázói szinte kivétel nélkül az egykori török birodalom teljes megsemmisülését látták ebben a meghatározásban. Mivel azonban a történelem folyamán a népek földrajzi elrendeződése és az országhatárok elég sok területen változnak és módosulnak, ezért nem olyan egyértelmű ennek a meghatározásnak a beazonosítása. A népek földrajzi helyzetét tekintve, ma leginkább Irakkal lehet kapcsolatba hozni az Eufrátes kiszáradását. Mindenképpen egy, az Eufrátes mentén élő, olyan politikai hatalomnak a megsemmisüléséről van szó, aminek abban a földrajzi körzetben jelentős hatalma és befolyása van.

IV. A hármas szövetség

Az itt bemutatásra kerülő hármas szövetséggel már találkoztunk a Jelenések könyvében, a 12. és 13. fejezetekben. A „*Sárkány*” alatt a pogány, istenellenes hatalomnak a mai változatait kell érteni. Vonatkozik azonban a modern spiritualista jelenségekre is, amelyek egyre gyakoribbak a kereszténység köreiből. A hármas egység második tagja a Pápaság, amelyet „*Fenevad*”-ként jelöl meg a prófécia. A harmadik hatalom itt „*hamis Próféta*”-ként kerül bemutatásra. Ez a bemutatás a hitehagyott protestantizmusnak azt a változatát jelenti, amely az Amerikai Egyesült Államokból indul el. Az itt alkalmazott megnevezés teljesen összhangban van a Jelenések 13. fejezetében adott bemutatással: „*Bárányhoz hasonló, de úgy szól, mint a sárkány.*” (13,11.).

János apostol úgy látta, hogy a felsorolt három szövetséges hatalomnak a szájából tisztátalan lelkek jöttek ki. A száj a beszéd eszköze. A három szövetséges szájából kijövő beszéd, vagyis tanítás képviseli azt a befolyást, ami által a föld királyait felkészítik arra, hogy egy bizonyos célból egységet alkossanak. A három szövetséges szájából kijövő befolyást azonban Isten úgy minősíti, hogy „*tisztátlan*” lélekből fakad, vagyis beteg és fertőzőtt.

A következő versben, a félreértés elkerülése miatt még azt olvashatjuk: „*mert ördögi lelkek azok*” (14. vers). Ezzel a kijelentéssel Isten teljesen világossá akarta tenni, hogy a három szövetséges erő mögött maga Sátán áll. Ezek a szövetséges erők Sátán kezében csak eszközök, ezért ezek a jelképek magát Sátánt is jelölik, miként azt már a 12. fejezetben találtuk: „*a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és a Sátánnak*” (12,9.).

A meggyőzés érdekében még jeleket is tesznek. A 13. fejezetben azt olvashatjuk, hogy még „*tüzet is hoz alá az égből a földre, az emberek láttára*” (13,13.). Ezeknek a jeleknek a rendeltetéséről több dolgot is olvashatunk a Bibliában. „*Elhíteti a földnek lakosait a jelekkel*” (13,14/a.), azért, hogy csinálják meg a fenevad képét. „*Elhíttessék, ha lehet, a választottakat is*” (Mt. 24,24.), azért, hogy elhiggyék, hogy ott van Krisztus, ahol ezeket a jeleket teszik.

Ez a kinyilatkoztatás arról is beszél, hogy különösen a föld királyaira gyakorolnak igen erős befolyást. A jelek és csodák által megerősített befolyás hatásaként később már úgy ír János apostol ezekről a királyokról; hogy: „*Ezeknek egy a szándékuk; erejüket és hatalmukat is a fenevadnak adják*” (17,13.).

V. Armageddon

Az „*Armageddon*” (16. vers) nevet, amire a hatodik csapás hivatkozik, egyetlen földrajzi helységgel sem lehet azonosítani, ezért valószínű, hogy egy összetett névről van itt szó. Ez a meghatározás a „*Har*” = hegy, és a „*Megiddó*” = hajdani város nevéből képződött meghatározás. „*Armageddon*” tehát azt jelentheti, hogy „*Megiddó hegye*”. Megiddó hegye a Kison patak déli oldalán található, Jezréel és a Kármel hegyek között. Megiddó hegye előtt terül el Jezréel völgye, ahol Izráel legnagyobb csatáit vívta, mint pl. Bárák és Debóra harca Sisera ellen, illetve Gedeon harca a midiániták és az amálekíták ellen.

János apostol bemutatásából az tűnik ki, hogy az ördögi lelkek, vagyis maga Sátán gyűjti össze a föld királyait erre a helyre. Jóel próféta pedig különös szempontokat említ ezzel az eseménnyel kapcsolatban. „*Hirdessétek ezt a pogányok között; készüljetez harcra; indítsátok fel a hősokeet. Járuljanak elé, jöjjenek fel mindnyájan a hadakozó férfiak! Kovácsoljátok szántóvasaitokat kardokká, kaszáitokat dárdákká; mondja a beteg is: Hős vagyok! Siessetek és jöjjetek el ti népek mindenfelől, és seregeljetez egybe! Ide vezesd Uram a te hőseidet! Serkenjenek fel és jöjjenek fel a népek a Josafát völgyébe; mert ott ülök törvényt, hogy megítéljek minden népeket. Eresszétek neki a sarlót, mert megérett az aratni való! Jertek el, tapossatok, mert tetézve a kád, ömlenek a sajtók! Mert megsokasult az ő gonoszáguk! Tömegek, tömegek! az ítélet völgyében! Mert közel van az Úrnak napja az ítélet völgyében!*” (Jóel 3,9-12.). A pogány népek harcra, fegyveres küzdelemre gyülekeznek. Akkor majd azt „*mondja a beteg is; Hős vagyok!*”. Jóel arra is rámutat, hogy ez a harci készültség Isten ítéletébe megy át, vagyis Jézus Krisztus megjelenése vet véget ennek a küzdelemnek. Ellentétes

szándékkal ugyan, de eközben mégis Isten szándékát megvalósítva gyülekeznek össze a népek.

Ezékiel, aki ugyancsak szemlélhette ezt az eseményt látomásban, szintén ezt erősíti meg. Úgy mutatja be a népeket, mint akik zsákmányra és prédára vonulnak fel: *„Nemde te zsákmányt vetni jöttél? Nemde prédát prédálni gyűjtötted egybe sokaságodat? hogy elvigy ezüstöt és aranyat, magadhoz végy jószágot és gazdagságot, hogy nagy zsákmányt vess.”* (Ez. 38,13.). A nagy zsákmány helyett azonban Isten ítéletével találják szembe magukat (lásd: Ez. 38,18-23.). Az eseménynek ezt a részét azonban már a Jelenések könyvében leírt hetedik csapásról szóló bemutatás mondja el.

Amíg az első öt csapás még csak figyelmeztető jellegű, addig a hatodik csapás által Isten előkészíti úgy az embereket, mint a körülményeket is *„az Ő haragjának ama nagy napjára”* (6,17.). Ebből adódóan a 6. és a 7. csapás, egymástól elválaszthatatlan eseményláncolatot mutat be előttünk.

VI. A ruha, amire vigyázni kell

Isten erre a kritikus időszakra is küld személyes üzenetet. *„Ímé eljövök, mint a tolvaj”* (15. vers). Ez egyrészt figyelmeztetés, másrészt pedig bátorítás. Az istenellenes lázadásban szövetkező emberek felé figyelmeztetés. Jézus akkor fog eljönni, amikor az Istentől elfordult emberek már teljesen biztosak a dolgukban, amikor már Istent teljesen kihagyták terveikből. Isten népe számára pedig bátorítást jelent ez a kijelentés. Amikor az egész világ ellenük fordul a csapások miatt, akkor szükségük lesz erre az ígéretre.

Jézus másik személyes üzenete egy áldás-ígéret, egy boldog-mondás, de egyúttal egy figyelmeztetés is. *„Boldog, aki vigyáz és őrzi az ő ruháit, hogy mezítelenen ne járjon, és meg ne lássák az ő rútságát.”* (15. vers). Ez a ruha lett felajánlva a történelem utolsó időszakában, a Laodíceában élőknek: *„Végy tőlem... fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenségednek rútsága”* (3,18). Ez a ruha nem más, mint a jézusi jellem, amely máshol *„a szentek igazságos cselekedetei”*-ként (19,8.) van bemutatva.

Amikor fokozódik Sátán erőfeszítése az elvesztésükre, akkor vigyázniuk kell, hogy el ne veszítsék a jézusi jellemet, vagyis még szorosabbra kell fűzni a Jézussal való kapcsolatukat. A türelmetlenséggel szemben is tudjanak türelmesek maradni. Ne forduljon elő, hogy a jézusi jellem helyett a megromlott emberi természetük rútsága jöjjön elő. Csak akik mindvégig vigyáznak jellemruháikra, azokról mondhatja el a harmadik angyal azt; hogy: *„Itt van a szenteknek békességes tűrése, itt akik megtartják az Isten parancsolatait és a Jézus hitét.”* (14,12.).